

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 14 grudnia 2017 r.

Poz. 8538

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR KN-I.4102.41.2017.5 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 13 grudnia 2017 r.

w sprawie nadania ulicy Marceliego Nowotki położonej w miejscowości Stęszew nazwy kpt. Józefa Szyftera

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 i z 2017 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy Marceliego Nowotki położonej w miejscowości **Stęszew** (gmina Stęszew) nadaje się nazwę **kpt. Józefa Szyftera**.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann

UZASADNIENIE

Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki, dalej zwana: „ustawą” obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego albo związku jednostki samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1.

W związku z tym, że ustawa weszła w życie 2 września 2016 r. właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego utraciły z dniem 2 września br. kompetencje do dokonywania zmian nazw w oparciu o przepisy art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy. Obowiązek nadania nazwy spoczywa w takim przypadku na wojewodzie.

Mając na uwadze, że wydanie zarządzenia zastępczego przez wojewodę wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 (art. 6 ust. 3 ustawy) Wojewoda Wielkopolski pismem z 18 września 2017 r. znak: KN-I.4102.9.2017.21 wystąpił do Dyrektora Oddziału Instytutu

Pamięci Narodowej w Poznaniu i z wnioskiem o wydanie stosownej opinii. Pismem z 3 listopada 2017 r. znak: BUWŁd-940-234(35)/17 Dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie poinformował, że nazwa ulicy Marcelego Nowotki w Stęszewie jest niezgodna z art. 1 ustawy. Z dołączonej do ww. pisma noty historycznej wynika, iż: „*Marceli Nowotko (1893-1942) ps. „Stary” był działaczem komunistycznym, członkiem lokalnych struktur władzy sowieckiej w 1920 r., sekretarzem lwowskiej organizacji Komunistycznej Partii Galicji Wschodniej, przemianowanej później na Komunistyczną Partię Zachodniej Ukrainy, następnie sekretarzem okręgowym i członkiem władz centralnych Komunistycznej Partii Polski. Po 1939 roku był aktywistą i funkcjonariuszem sowieckiej administracji okupacyjnej, członkiem Wszechzwiązkowej Partii Komunistycznej (bolszewików) – WKP(b). Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej został drogą lotniczą przerzucony do centralnej Polski i stanął na czele komunistycznej Polskiej Partii Robotniczej*”.

Nazwa ulicy Marcelego Nowotki nie została przez gminę zmieniona w ustawowym terminie, a obowiązek jej zmiany został potwierdzony przez Instytut Pamięci Narodowej. Działający przy Wojewodzie Wielkopolskim Zespół do spraw wykonania ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (zwany dalej: „Zespołem”), przedłożył organowi nadzoru nowe propozycje nazwy ulicy. Wojewoda Wielkopolski biorąc pod uwagę propozycje przedstawione przez Zespół postanowił nadać niniejszej ulicy nazwę kpt. Józefa Szyftera.

Kapitan Józef Szyfter urodził się 26 lutego 1893 roku w Stęszewie. Polski pilot, kapitan WP, uczestnik I wojny światowej, Powstanie Wielkopolski, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej i ofiara zbrodni katyńskiej. Po I wojnie światowej wrócił do Stęszewa i zorganizował kampanię powstańczą, która rozbroiła stęszewskich Niemców. W dniu wybuchu powstania wielkopolskiego (27 grudnia 1918 roku) wyruszył na czele powstańców do Poznania. Uczestniczył w walkach w mieście. 6 stycznia 1919 roku po zdobyciu niemieckiego lotniska wojskowego we wsi Ławica, jego kompanię (jako 3 kompanię wartowniczą) przydzielono do stacji Lotniczej Ławica. Awansował do stopnia porucznika. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. We wrześniu 1921 roku otrzymał przydział do 3 Pułku Lotniczego w Poznaniu i został komendantem Portu Lotniczego Ławica. Zmobilizowany 31 sierpnia 1939 roku, mianowany został dowódcą kompanii wartowniczej (Baza Lotnicza nr 3). Trafił do niewoli radzieckiej 17 września 1939 roku. Osadzony w obozie w Kozielsku 2 czerwca 1940 roku został wywieziony do lasu katyńskiego, a następnie zamordowany.

Sylwetka kpt. Józefa Szyftera zasługuje na wyeksponowanie poprzez nadanie ulicy nazwy kpt. Józefa Szyftera. Podkreślenia wymaga, że nazwa ulicy (kpt. Józefa Szyftera) nie narusza dyspozycji art. 1 ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe wydanie zarządzenia jest konieczne i uzasadnione.

POUCZENIE Niniejsze zarządzenie zastępcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.